

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2819
Tarih : 24.06.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 24.06.2019 16:03
Sayı: -120.10-E.00000492531

E.00000492531

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İnsan hakları örgütleri ve uluslararası kurumlar tarafından hazırlanan raporlara Türkiye’de son beş yıldır arttığı belirtilen işkence ve kötü muamele iddialarının araştırılması, bu vakaları uygulayan kamu görevlileri hakkında gerekli işlemlerin başlatılabilmesi, işkence gören kişilerin fiziksel ve psikolojik tedavilerinin sağlanabilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Ayşe ACAR BAŞARAN

Batman Milletvekili

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu tarafından tüm dünyada 26 Haziran’ın “İşkenceye Karşı Mücadele ve İşkence Görenlerle Dayanışma Günü” olarak ilan edilmesinin 23’üncü yılına girilirken, Türkiye’de cezaevlerinde, gözaltı ve geri gönderme merkezlerinde, sokaklarda gerçekleşen protestolar sırasında hala işkence ve kötü muamele uygulamalarının yaşandığı kamuoyuna yansımaktadır.

Her ne kadar Türkiye “İşkenceye Karşı Sözleşme”yi 1988 yılında kabul etmiş ve Anayasa ve Ceza Kanunu’nda işkenceyi yasaklamış olsa da son olarak Şanlıurfa’nın Halfeti ilçesinde gerçekleşen askeri operasyonlar sırasında, çevre köylerde yaşayan ve aralarında çocukların da bulunduğu 51 yurtaş gözaltına alınmış, bu yurtaşlar serbest bırakıldıktan sonra gözaltında işkence ve kötü muameleye tabi tutulduklarını, vücutlarının çeşitli bölgelerine elektrik verildiğini, kemiklerinin kırıldığını ve cinsel şiddet ile tehdit edildiklerini aktarmışlardır. Gözaltına işkenceye maruz kaldığını belirtenlerden F.A’nın aktardığı ifadeler şu şekildedir: “İçeri girer girmez beni yere yatırdılar tekmelemeye başladılar daha sonra beni soymaya başladılar. Biri cinsel organıma bir kabloyla elektrik vermeye başladı. Elektrikğin şiddetiyle bayılacak gibi oldum. Sonra meme uçlarıma da elektrik verdiler. Aynı zamanda kollarım ve bacaklarıma da elektrik verdiler. Elektrikği verenler bana toplu tecavüz etmekle tehdit ediyorlardı.” Gözaltına alınan diğer yurtaşlar da benzer işkence ve tehditlere maruz kaldıklarını avukatlarına aktarmışlardır.

E.00000492531

Kamuoyunu sarsan bir diğer işkence olayı da Lübnan'da gözaltına alınıp altı ay boyu hala açıklanmayan bir "işkence" merkezinde tutulan Ayten Öztürk'e uygulanmıştır. Öztürk altı ay boyunca neredeyse her gün fiziksel ve psikolojik işkenceye ve tecavüz teşebbüslerine maruz kaldığını yargılandığı mahkemede anlatmıştır. Öztürk, tutulduğu bu kayıt dışı yerde başka kişilerin de bulunduğunu yine mahkemeye iletmış, mahkemeden bu yerin açığa çıkarılmasını talep etmiştir. Avukatları Öztürk'ün vücudunda yanık izleri bulunduğunu, kendisine elektrik verilerek işkence edildiğini, tazyikli su, askıya alma, falaka gibi işkencelere de maruz kaldığını kamuoyuna aktarmışlardır.

Ankara Barosu'nun raporladığı toplumu sarsan diğer bir işkence vakası da 20 Mayıs 2019 tarihinde gözaltına alınan sayısının 100 civarında olduğu öne sürülen diplomatlara uygulanmıştır. Baronun işkence gördüğünü söyleyen kişilerle birebir yaptığı görüşmeler sonrasında yayınladığı raporda, darp, çıırılçılak soyma, copla makatı zorlama gibi farklı işkence metotlarının KHK'yla ihraç edilen diplomatlar üzerinde kullanıldığı belirtilmiştir.

Adalet ve İçişleri Bakanlıklarının gözetimindeki yapılarda artan işkence ve kötü muamele iddialarının birçoğuna verilen takipsizlik kararları veya yapılan resmi yalanmalar, toplum nezdinde kamu kuruluşlarına olan güveni yıpratmakta ve azaltmaktadır. Yine vahim şekilde bu iddialara yönelik meclis çatısı altında verilen soru ve araştırma önergelerinde "işkence ve kötü muamele" ifadeleri kullanıldığında bu önergelerin "kaba ve yaralayıcı" bulunarak iade edilmesi, bu vakaların etkin şekilde araştırılmadığı intibası uyandırmaktadır.

Bu bağlamda, insan hakları örgütleri ve uluslararası kurumlar tarafından hazırlanan raporlara Türkiye'de son beş yıldır arttığı belirtilen işkence ve kötü muamele iddialarının araştırılması, bu vakaları uygulayan kamu görevlileri hakkında gerekli işlemlerin başlatılabilmesi, işkence gören kişilerin fiziksel ve psikolojik tedavilerinin sağlanabilmesi amacıyla bir meclis araştırması açılması elzemdir.

E.00000492531

1	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	
3	HABİP EKSİK	İĞDIR	
4	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
5	OYA ERSOY	İSTANBUL	
6	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
7	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
8	HÜDA KAYA	İSTANBUL	
9	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
10	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
11	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
12	AHMET ŞIK	İSTANBUL	
13	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
14	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
15	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
18	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
19	PERO DUNDAR	MARDİN	
20	RIDVAN TURAN	MERSİN	